

izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
Začasno le enkrat na teden.
Uredništvo in upravništvo:
Ljubljana, Velika Celnarska ulica št. 19.
Časlov za dopise: Ljubljana p. p. 168.
Časlov za telegrame: »Napreje«, Ljubljana.
Čekovni račun štev. 14398. (KDZ)

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din začasno 6 Din.
Za inozemstvo 35 Din, začasno 10 Din.
Oglasi:
Prostor 1x55 mm 60 par. Mali oglasi
beseda 60 par, najmanj 5 Din.
Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se
ne priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.
Reklamacije za list so poštnine prosta.

Glasiło Jugoslovanske socialno demokratske stranke (JSDS).

Četnik VIII., štev. 4.
Četnikova
»Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasiło
Kmetstvo-delavske zveze
Stane letno 72 Din — mesečno 6 Din

Kaj so pokazale nedeljske volitve.

I. V SLOVENIJI.

Nedeljske volitve so pokazale pred-
vsem vedno večjo brezbržnost volil-
cev po celi Sloveniji in tudi po celi
državi SHS. Po nekaterih okrajih in
sicer predvsem v industrijskih okra-
jih na pr. v Laškem okraju je več
kakor polovica volilcev ostala doma.
Brezbržnost je torej predvsem med
delavstvom, med proletariatom. V
Ljubljani ni volilo 5000 delavcev!

Kateri so vzroki tej brezbržnosti?
Vzrokov je več:

Prvi in glavni: premalo zavednosti,
premalo razredne socialistične iz-
obrazbe. Premalo zavednosti med
proletariatom pa je zato, ker je prole-
tarski tisk slaboten, nezadosten, ker
izhaja v Sloveniji več kakor 10 majh-
nih delavskih lističev z majhno na-
klado, s slabo redakcijo, s slabo
upravo. Vsak nezadovoljevalec dobi ne-
kje sredstva za poseben »proletarski«
list. Tako so nastali »Delo«, »Delav-
ska Politika«, »Socialist«, itd. Vsi ti
listi pa nimajo prave zveze z delav-
stvom, niti po svojih naročnikih, niti
po svojih urednikih, a so odvisni od
temnih fondov, ki jih financirajo.
Razcepljenost tiska odgovarja raz-
cepljenost ideologije med proletaria-
tom, ki te liste čita. Toda teh je ko-
maj 5%. 5% čita meščanske liste,
»Slovenec«, »Jutro«, »Pravica«, »No-
vo pravdo« itd. Ostalih 90% delav-
stva ne čita ničesar. Največ, ker se
še ne zaveda važnosti izobrazbe, a tu-
di zato, ker se ne more odločiti niti
za ta niti za drugi list, in nazadnje
tudi vsled tega, ker je slabo plačano,
pa mora ob prostem času skrbeti za
postranski zaslužek ali pa v obupu
ves svoj prosti čas ubija v gostilni, pri
vinu, pri kartah, pri športu in pri po-
hajkovanju.

Nedeljske volitve so pokazale po-
polno brezglavost laži-komunističnih
voditeljev. Slično kakor pri volitvah
v Delavsko zbornico, so lažikomuni-
stični voditelji nagnali svoje pristaše,
da so glasovali za socialpatriotske
voditelje — potem ko so brez rozlo-
ga odbili skupni nastop z jug. socialno
demokratsko stranko in kmečko-de-
lavsko zvezo.

Če bi voditelji komunistično razpo-
loženih delavcev sprejeli predlog jug.
socialno-demokratske stranke in
kmečko-delavske zveze, bi proleta-
riat v Sloveniji dobil pri teh volitvah
najmanj 10 poslancev; 5 na Kranj-
skem, 5 na Štajerskem. Laže namreč
g. Gustinčič, ako govori po shodih,
kakor so poročali časopisi, da je naša
stranka zahtevala vse mandate. Naš
predlog in njegovo pravilno tolmače-
nje je bilo objavljeno v »Napreju«.
Mi smo bili pripravljeni dati popolno
garancijo, da dobijo druge skupine
mandat, s tem da smo postavili v vseh
treh okrajih, kjer bi se lahko dosegel
uspeh enega nosilca liste, ki bi avto-
matično v dveh okrajih odstopil man-
date drugim skupinam.

Tako so laži-komunistični voditelji
slično kakor pri volitvah v Delavsko
zbornico, pomagali socialpatriotskim
voditeljem do mandata — sami pa
ostali brez mandata. Tudi sicer je bila
vsa agitacija lažikomunističnih vodi-

teljev z redko izjemo popolnoma v
vodah oportunitizma, socialpatriotizma,
demagogije. Proti temu oportunitizmu,
socialpatriotizmu in demagogiji zed-
injašiva so vztrajale naše organiza-
cije povsod in povsod pokazale na-
predek in uspeh.

Lažikomunistični voditelji pa so
pripomogli svojim prijateljem liberal-
nim demokratarjem, centralistom in
reakcionarjem, do mandata v Ljub-
ljani in v Ljubljanski okolici; kleri-
kalcem pa v Mežiški dolini, in na des-
nem bregu Drave.

To je uspeh njihove zedinjaške de-
magogije, to je uspeh njihovih laži, ki
so jih trčili po Sloveniji okrog o naši
socialno-demokratski stranki!

Tudi zedinjaši so ostali brez vsake-
ga mandata. Oni so uspeli skupno z
lažikomunisti na Kranjskem rešiti so-
cialpatriotske voditelje do končne
propasti. Zato bodo od njih po zaslugi
nagrajeni.

Ali vprašamo Vas: Kaj ima delav-
stvo v Sloveniji od tega Vašega zed-
njevanja?

II.

NA HRVAŠKEM.

Komunisti so v Zagrebu samostoj-
no nastopili in dobili ca 2000 glasov,
2 mandata, porasli so torej za 100%.
V Dalmaciji pa so nastopili na skup-
ni listi z disidenti radičevcev — toda
ne s kmeti in delavci, temveč s popi
in meščani. Čudna so pota »komuni-
stične« oficijelne politike. V Dalmaci-
ji podobno kakor pri nas. Brezbrž-
nost za volitve se je pokazala na Hr-
vaškem še bolj kakor v Sloveniji.
Kmetje niso šli več volit tako kakor
pri prejšnjih volitvah — tudi delavci
ne. To znači, da velik del ljudstva na
Hrvaškem ne odobrava več koalicije
HSS s srbsko radikalno stranko.

Ker pa ne vidi nobene nove, bolj-
še politične formacije — je ostalo do-
ma. Socialpatriotje so povsod žalostno
propadli.

Skrajni čas je, da zavedni delavci
in poljedelci na Hrvaškem s pomoč-
jo proletarske demokracije obnovijo
hrvaško socialno demokracijo!

III.

BOSNA.

Zedinjaška politika nevtralnih stro-
kovnih organizacij je doživela kata-
strofalen polom v Bosni, kjer obsto-
jajo samo ene politične, strokovne in
gospodarske organizacije pod vod-
stvom nevtraltecev. Ta politika je do-
bila v Sarajevu samo 400 glasov. Ta-
ko mora končati katastrofalno vsaka
propaganda nevtralnosti sindikatov.

Drugače se v Bosni ni veliko spre-
menilo. Pomembno pa je zopetno na-
raščanje srbskega zemljoradniškega
saveza.

IV.

SRBIJA.

Proletariat je nastopil samo v Beo-
gradu. Komunisti so dobili ca 800, so-
cialni demokrati in zedinjaši pa 300
glasov. Zemljoradniški savez je neko-
liko napredoval — napredovali so po-
nekod tudi davidovičevci.

V.

VOJVODINA.

V Novem Sadu sta bili dve sociali-
stični listi, ki sta dobili po ca 300 gla-
sov. Radikalni so z nasiljem dobili pre-
cejšeno moč.

IZID VOLITEV V OBLASTNE SKUPŠČINE SLOVENIJE 23. JAN. 1927. LJUBLJANSKO OKROŽJE:

Okraj	Meščanske stranke				Delavske stranke	
	SLS	SDS NSS	Radikalni	SKS Pucelj-Radič	Socialpatriot in ne-dvisni	Social- demokrati
Ljubljana	3412	4149	510	154	941	77
Ljubljanska okolica	7215	1365	158	1380	1238	192
Kočevje	3487	778	479	612	—	—
Nemci	1740	—	—	—	—	—
Kranj	6355	1637	—	995	516	—
Logatec	2639	1308	183	325	129	—
Radovljica	3233	1310	131	553	859	145
Kamnik	4601	604	—	572	371	—
Litija	4512	861	—	707	742	—
Brežice	2304	717	—	1256	352	72
				disid. 68		
Laško	2241	1044	—	204	1744	290
Novo mesto	4744	922	—	1641	263	—
Črnomelj	2168	523	—	988	—	—
Krško	5548	859	—	1968	133	50
Kastav	1056	710	—	—	—	—
V ljublj. okrožju skup.	55205	16794	1461	11423	7288	826

MARIBORSKO OKROŽJE:

Maribor	2165	1038	—	144	1528	—
Maribor desni breg	3478	882	—	417	1671	151
Maribor levi breg	5506	929	415	—	320	—
Dravograd	1762	528	—	310	—	1747
Slovenjgradec	2680	375	—	162	—	718
Celje mesto	666	478	—	—	70	21
Celje okolica	5170	795	—	928	464	264
Konjice	2239	334	—	237	120	—
				disid. 78		
Šmarje pri Jelšah	3656	534	—	784	62	49
Ptuj	6704	1326	—	792	530	—
Ljutomer	3703	594	—	694	45	—
				disid. 84		
Prelog	1147	1329	143	4511	—	—
Čakovec	816	1766	139	4338	102	—
				Nikič 68		
Dolnja Lendava	4072	676	108	82	—	—
				HSS 1308		
Murska Sobota	2991	1704	113	648	—	—
				HSS 2756		
Skupaj v mar. okrožju	46839	19541	918	18147	4813	2950

Poelg tega je dobil Zagorski v Mur-
ski Soboti 40 glasov in obrtno-indu-
strijska lista v Čakovcu 572 glasov.
Kjer so črte, v tistih okrajih niso bile

vložene liste. V dravogrskem in slo-
venjgraškem okraju smo vložili
skupno delavsko listo.

Starostno zavarovanje ru- darjev in Trboveljska bra- tovska skladnica.

V 3. številki »Napreja« je članek
»Strokovni pokret rudarjev v Slove-

niji, ki nam pove, kako izkorišča
TPD rudarje. Današnji članek pa naj
pove, kako TPD izkorišča starostno
zavarovanje rudarjev. Evo točne šte-
vilke:

Od 1. januarja 1926 do 30. novem-
bra 1926 izkazuje račun:

	Dohodkov:	Izdatkov:	Zgube:
Trbovlje:	Din 1.730.002.47	Din 1.734.438.45	Din 4.345.98
Zagorje:	Din 584.174.79	Din 784.082.84	Din 199.858.05
Hrastnik:	Din 452.746.86	Din 669.287.87	Din 216.490.51
Skupaj:	Din 2.767.014.12	Din 3.187.708.66	Din 420.694.54
	Dohodkov:	Izdatkov:	Dobiček:
Jesenice:	Din 825.360.44	Din 391.073.26	Din 434.287.18

Jesenice so za Trboveljsko bratov-
sko skladnico najmočnejše. Če pogle-
damo natančno in računamo lahko
ugotovimo, da ima jeseniška bratov-
ska skladnica nad 50% čistega do-
bička, trboveljska pa nad 15 odstot-

kov zgube. Če bi Trboveljska delala
z istimi odstotki dobička kakor Jese-
nice bi morala izkazati 1.803.700 Din
dobička. Zato pa je Trboveljska odgo-
vorna in moralno dolžna plačati. Ne-
pravilno bi bilo, da bi še druge bra-

tovske skladnice Trboveljsko posnemale in rudarsko zavarovanje uničile, ampak dolžnost vseh drugih je, da Trbovljam napovedo toj in zahtevajo, da krivce TPD to plača. V 3. številki »Naprejek« t. l. je povedano s kakšnimi dobički dela TPD, kako večja produkcija in reducira delavstvo. Odlok rudarskega glavarstva, da se rudarsko zavarovanje ne uniči, naj se ne upokojuje pod 67% dela nezmožnosti se ne vpoštevajo. TPD stare delavce na cesto meče, mlade pa izkorišča do skrajnosti, da bodo prej sposobni za vpokojitev. Rudarski glavar g. Stergar je pri seji 21. t. m. celo pokazal moža in apeliral na družbo naj plača kar je zakrivila, pa g. glavni ravnatelj Skubic se je odrezal: »Pokojnino znižati ali pa delavni čas podaljšati na devet ur.« Tako torej, celo zakone bomo kršili za delničarje TPD, da bodo oni še bolj poveljani v nebesih, mi rudarji pa tembolj škripali v peklu z zobmi. Novi zakonski osnutek podaljšuje 30-letno službeno dobo na 35 let, starost pa na 60 let. Preti pa nevarnost, da se bo službena doba zvišala na 40 let in do popolne invaliditete, poleg tega se bodo pa še zvišali prispevki. Špekulacija jugoslovanskega kapitala je delati take zakone, da bo mogoče delavna leta podaljšati do skrajnosti, na drugi strani pa siliti delavca v pokoj, da bo imelo delavstvo svoje zavarovanje samo na papirju, za želodec pa zrak. — Rudarji, mislite na vašo bodočnost in pripravite svoje organizacije politično močne, da bodo za boj sposobne, strokovne organizacije pa morajo osvojiti produkcijo, kajti le tako boste zmožni voditi svoje starostno zavarovanje sami. Danes dela kapital kar hoče, to je že dekazano. Toda tako ne sme ostati — ostalo pa bo, če bomo čakali na rešitev od voditeljev. Organizirajmo se, da bomo sami združeni v organizaciji branili svoje pravice.

Opr. štev. 7-27.

RAZGLAS.

Tovarna pohištva in mizarskim podjetjem Slovenije.

V svrhu preprečenja obolenj oči in dihalnih organov delavstva, zaposlenega v gornjih podjetjih, se na temelju čl. 14. zakona o Inspekciji dela z dne 30. XII. 1921, U. 1. z dne 21. IV. 1922, št. 106/39 in na podlagi §§ 30 in 31 Zakona o zaščiti delavcev z dne 28. II. 1922, št. 211/74 ter Pravilnika o higijskih in tehničnih varnostnih odredbah v podjetjih z dne 25. X. 1921, U. 1. od 16. X. 1924, št. 305/96 predpisuje nastopno:

1. Za poliranje lesnih predmetov se ima uporabljati špirit denaturiran s terpentinovim oljem in šelakom.
2. Najstrožje se prepoveduje uporaba špirta sestojega iz metilnega alkohola in lesnega olja, ker v alkoholu varira odstotek acetona, ki je škodljiv za oči in dihalno zaposlenega delavstva.
3. V dosegu dovolila uporabe špirta v industrijske svrhe (ad toč. 1) se je obračati na pristojno finančno ravnateljstvo.
4. Prizadete, ki se po gornjem predpisu ne bi ravnali, bo pristojna Inspekcija dela občutno kaznovala, poleg tega pa tudi zadevno poročala Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v nadal'no postopanje.

Za Inspekcijo dela v Ljubljani in Mariboru.

Ljubljana, 17. januarja 1927.

Ing. Baraga, s. r.

To in ono.

Oblastno volitve so nov dokaz, da je naša moč v zavednosti in da brez zavednosti nič ne pomenimo. Napredovali smo samo za toliko, kolikor je napredovala zavednost. — Nezavedneže je demagogija nasprotnikov kar odpahnila; tudi take, ki so na kakem shodu spoznali svojo pot in se začeljubljali, da bodo volili z delavci, tudi take so v zadnjem trenutku plačani volilni agitatorji kapitala z lažmi in goljufijami prevarali, da so ostali doma, češ »Vsi so enaki, nobenega ne bom volil!« Polovična zavednost ni zavednost. Samo tisti so ostali trdni, ki so vedeli, da agenti lažejo. Samo ti so premagali agente in komednost ter šli

kljub slabemu vremenu volit. Koliko škoduje malost nezavednežev, se vidi zlasti v Mežiški dolini, kjer nam je manjkalo samo 15 glasov do drugega mandata. Tisti, ki so ostali doma in ki imajo torej ta greh na svoji vesti, naj se vsaj zdaj pobojšajo, naj se organizirajo in naj skupno z drugimi delavci stalno delajo delavsko politiko, da jih vsaj pri prihodnjih volitvah ne bo prevarala plačana demagogija kapitalistov in njih sorodnikov.

V Ljubljansko oblastno skupščino so izvoljeni 40 klerikalcev, 4 samostojneži, 6 demokratov, 1 socialpatriot, 1 Nemec, 1 radičevcevec. — V Mariborsko oblastno skupščino pa 42 klerikalcev, 6 demokratov, 2 radikala, 10 radičevcev, 2 socialpatriota, 1 samostojnež in 1 socialdemokrat, to je učitelj sodrug Vinko Möderndorfer.

Sleparske volitve v Delavsko zbornico so dobile po preteku enega leta tako glasen dokaz sleparstva, da ga socialpatrioti ne bodo nikdar izbrisali. Takrat so »dobili« 30.000 glasov, čeprav je bilo volilcev 3-krat manj, sedaj pa komaj nad 10.000. In vendar so imeli zdaj več denarja, večji aparat in več plačancev. Zakaj to? Zato, ker se pri volitvah s kroglicami ne da tako slepariti. Mi pa smo dobili sedaj več glasov ko takrat, čeprav v polovici okrajev nismo imeli liste. Takrat so nam lahko kradli tudi glasove zavednih (s škarjami) zdaj pa samo glasove nezavednih (z demagogijo). Na to naj bi odgovoril tajnik Del. zbornice, g. Filip Uratnik, če ne v »Del. Politiki«, »Deluc«, »Delavcu« ali »Enotnosti«, pa vsaj v — »Jutru«.

»Jugometalija« je bila cvetoče delavsko podjetje, ustanovljeno od strokovne organizacije kovinarjev še takrat, ko se ta organizacija ni bala zavednosti. Pozvedite malo, kako je zdaj pri tej produktivni zadrugi. Na njenem naslovu se svetj napis tvrdke »Otopepec«, članom priporočajo, naj se odpišejo deleži (200.000 Din) ker drugače bodo morali še odplačevati itd. Tako bo z vsako zadrugo, ki se bo zatekla k bančnemu kapitalu, kajti res je, da je vsak oderuh »dober gospodar«.

Najboljši šivalni stroj in kolo
je edino!

GRITZNER in ADLER

GRITZNER in ADLER

za dom, obrt in industrijo
v vseh opreman

Istotam pletilni stroj DUBIED

Pouk v vezenju b. brezplačen.

Večletna garancija
Delavnice za popravila.
Nizke cene, tudi na obroke.

Josip Petelinc
Ljubljana
Blizu Prešernovega spomenika

Na Rakeku, v pustu 1927.

PATRIOTIZEM.

(Prosti spis — domača naloga.)

Patriotizem je pojmovni samostalni, srednjega spola, ker ga rabijo moški in ženske; oblike je nedoločne. Skrajšana oblika patriotizma je patriot. Patriot je oseba. Oseba, ki ni patriot se imenuje antipatriot. Antipatrioti se shajajo v gostilnici k »Deklaraciji«, patrioti pa v gostilnici k »Razedinstvu«. Gostilnice je največ v Ljubljani. Bar je tudi tam. V gostilnici »Deklaracija« točijo čisto vino, drugje pa motno. Jaz ne pijem vina, moj papa ga pije. Mama pravi, da preveč, papa pa, da premalo. V baru plešejo ženske. Mama pravi, da so grde, papa pa, da so fejšti. Jaz ne vem kakšne so. Patrioti so stari in novi. Stari so tisti, ki so bili že pred vojno patrioti, novi pa so postali po vojni. Vojna je potrebna. Če je ni, jo pa naredimo. Papa pravi, da silijo patrioti v Beograd.

Reka Sava je patriotična, ker teče doli.

Papa pravi, da patriotizem nese. naša putka tudi nese kakšenkrat.

Patrioti in antipatrioti imajo to skupnost, da so zapriseženi. Patrioti so prisegli z obema rokama, antipatrioti pa z eno.

Kadar se priseli k nam fašist, postane patriot.

Najboljši patrioti so policaji.

Oblika:

Vseбина:

Mitja Ribičič.

(Iz »Učit. tovariš« z dne 13. jan. 1927.)

Kulantnost in socialnost naših oblastnikov. Pred seboj imam dopis ubogega delavca iz Slovenske Bistrice. Omenjeni delavec je bil tesar pri pokojnem tesarskem mojstru Javerniku v Savi. Bistrici. Neko ga je ovadil, da izvršuje tesarska in mizarska dela. Na temelju ovadbe je bil Anton Sirovnik kaznovan od srezkega poglavarja v Mariboru desni breg z odkom br. 8220-7, z dne 3. decembra 1925 na Din 1000, en tisoč dinarjev v smislu obrnega reda § 132 a. Zoper to herentno kazn je vložil imenovani pritožbo na velikega župana dr. Pirkmajerja, ki pa je pritožbo zavrnil in kazn poudil. Nadalje je Sirovnik vložil pritožbo na upravno sodišče v Celje. To pa se sklicuje na določbe § 149. obrnega reda, po katerem ima višje obrtno oblastvo pravico kazni omiliti ali odpustiti. Iz tega razloga upravno sodišče glasom določbe čl. 19., točka 3 upravnosodnega zakona ne more razsojati. — Tako torej zaradi nejasnosti zakona bo moral trpeti ubogi delavec, družinski oče tako krivično visoko kazni, zoper katero protestiramo.

V državi zakonitosti in demokracije.

Prejeli smo iz Celja sledečo zanimivo vest: Leta 1923 se je ustanovila v Celju Splošna gradbena produktivna zadruga z namenom, da oskrbuje članom in delavcem te stroke delo, ter da omogoči cenejše zidanje.

Zadruga je začela obratovati po predpisih srbskega zadrugnega zakona in je prav lepo napredovala. Spomladi leta 1926 so spoznali stavbeni podjetniki, da bo pri napredovanju gradbene zadruge konec velikanskih nekontroliranih podjetniških profitov. Začeli so hujskati oblast, da naj nam prepove vsako delo.

Resnično se je našel tedaj pri celjskem poglavarstvu avstrijski zakon, po katerem mora imeti produktivna zadruga koncesijo. Vodstvo celjske zadruge »Naprejek« v Celju je tudi tej zahtevi ugodilo ter je dne 15. aprila vložilo prošnjo na velikega župana v Maribor. K prošnji je predložilo vse potrebne dokumente; zadruga je prijavila g. Dragotina Korošca, oblastveno koncesioniranega zidarskega mojstra, za svojega tehničnega vodjo.

Od 15. aprila pa do sedaj zadruga zaman čaka na rešitev svoje vloge. Iz za kulis se sliši, da v Mariboru še niso na jasnem, ali sme imeti produktivna zadruga koncesijo ali ne. Prošnja je bila že dvakrat urgirana, a vse zaman, gospodje oblastniki, ki so zato poslavljeni, da izvršujejo zakone, še niso odgovorili.

V Avstriji je bila navada, da je bila vložena kolekovana prošnja bodisi odbita ali pa ji je bilo ustreženo. Jugoslovanska gospoda je pa iznašla nov sistem zakonitosti in demokracije, da vloge sploh ne reši. To smrdi po absolutizmu. Potrebna bi bila ostrejša obsodba, pa se je rajši vzdržimo, ker tiskovni zakon nikakor ni dovolj jassen. Delavci se morajo potruditi, da pripomorejo do vsestranske jasnosti s tem, da širijo zavednost tudi med še manj zavednel!

ODGOVOR PODLEZEM.

Delavski tisk ni tisti, ki ga delavci samo čitajo, ampak tisti, ki je od delavcev popolnoma odvisen, torej tisti, ki ga delavci tudi pišejo in z lastnim denarjem vzdržujejo. Edinole takemu od delavcev odvisnemu tisku bi smeli delavci verjeti, da bo res zastopal delavske interese.

Tak od kapitala neodvisen, od delavcev pa odvisen list je edinole »Naprejek«. To vedo pa tudi zavedni kapitalisti in njih hlapci, zato so skušali pred volitvami »Naprejek« oblatiti od te zanje najbolj nevarne strani.

In dosegli so to. Lahko trdimo, da ni dobila naša lista nikjer nobenega glasu od nezavednih, kajti zelo natančno je moral biti vsak poučen, da

je znal socialpatriotskim in komunipatriotskim agentom izbiti iz rok njih skupeno orožje, s katerim so podli plačanci hoteli dokazati, da je tudi »Naprejek« od — banke plačan. Pri vseh nezavednih in polzavednih so to dosegli, ker so jim kazali fotografijo bančnega pisma na našo stranko, torej dokaz črno na belem. S tem pismom v roki so govorili, da je naša stranka dobila 8000 Din bančne podpore. Rekli so tudi, da bo pismo objavljeno v tisku — pa toliko neumni niso, kajti če bi bilo pismo res objavljeno, bi ga čitali tudi pametni ljudje, ne le nezavedneži, ki ne razumejo, kaj čitajo.

Torej moramo pismo objaviti sami.

Glasi se takole:

Ljubljana, 13. decembra 1926.
Centralno tajništvo Jug. socialno demokratske stranke,
Ljubljana, poštni predal 168.

Depot.

Vljudno Vam sporočamo, da smo Vas glasom posebnega potrdila izročeno Vam

1 blanko menico per Din 5000.—

ter

1 blanko menico per Din 3200.—

obremenili na depotnem računu, kar blagovolite vzeti na znanje.

Z odl. spoštovanjem

Prometna banka d. d. v Ljubljani.

Kaj pomeni to pismo? To pismo pomeni, da nam je banka vrnila dve naši menici. Menice se vračajo, kadar je dolg plačan ali zmanjšan. Kadar kdo dobi od banke denar, mora dati banki menico. V depotnem računu je banka obremenjena, ko pa da menico nazaj, obremenil dolžnika, da se obremenitev izravna. »Dobri gospodarji« dobro poznajo bančne posle, ampak nevedneži se dajo zapeljati takemu pismu in mislijo, da pomeni bančno podporo. Da je tako ravnanje skrajno podlo, o tem ni treba zgubljati besed.

A še nekaj drugega je zraven. Proletariat zameri že tudi samo zvezo z banko. Kajti gotovo je, da nikdar ne to zmagal, dokler bo sodeloval z bančnim kapitalom. In to so hoteli plačanci razširiti med delavstvom, da smo mi v zvezi z banko. Roparski vitezi so upali, da je proletariat že pozabil, kako so nam zapirali račun pri čekovnem zavodu, da smo morali imeti račun drugod. Upali so, da je proletariat pozabil, kako je Kristan s svojimi pomagači insceniral konkurz »Sloge« in smo bili takrat prisiljeni za tekoče posle poslužiti se banke. Seveda smo šli k banki, ki ni bila taka kakor Zadruga banka ustanovljena s kapitalom Slavske banke. — V obrambi smo se poslužili nepolitične banke in vse organizacije so za to vedele in prav nabena ni protestirala. Menice, ki smo jih v banki založili, so bile vse od prve do zadnje menice naših članov, in poudarimo smo lahko na to, da smo z zavednostjo članstva premagali vse težave. Znano je, kako je bil Kristanov tabor takrat prepričan, da bo dobil »Naprejek« v svoje roke. A ni šlo. Namesto »Naprejek« so morali ustanoviti zopet nov list »Delavsko Politiko«, pa so mu črni fondile par mesecev vzdržali za dnevnik, kmalu je postala bolj ponižna, čeprav ima za seboj bolniške blagajne, konsume, Del. zbornico, strokovne organizacije, Svobodo itd. »Naprejek« je pa ostal last organizacij, ki se javno priznavajo za njegove vzdrževalke.

Velik razloček je med vami in nami, žal da ga poznajo samo zavedni. Žal da nezavedni pri vsakih volitvah podležejo vašim lažem, ker se o pravem času niso nič brigali za razredni boj, ampak so rajši čitali »novice« in romane iz »Jutra«, ali pa ničesar sploh čitali niso. »Naprejek« jim je preresen in pretežak...

K tej socialpatriotski podlosti spada pa še tudi imenitno poslovanje ljubljanske pošte, ki je še vedno demokratska, kakor izgleda po interpelaciji, ki je bila baš pred kratkim vložena v parlamentu. Oglejte si naslov pisma, pa boste našli, da ne more biti noben pismonoša tako neumen, da bi mislil, da spada to pismo v Gradišče št. 2, v socialpatriotske prostore, plačane od Delavske zbornice. Naslov naše stranke je sam na sebi dovolj točen, zraven je pa še poštni predal pripisan, da bi vsak otrok lahko vedel, kam pismo spada. Samo ljubljanska pošta je tako prebrisana, da je nesla pismo k našim nasprotnikom, mi-

sleč, ker je od banke, bo gotovo kakšna korupcija zraven.

Da pa socialpatrioti tuja pisma odpirajo, to ni nič posebnega. Saj so odpirali še c. lo tuje glasovnice! Oni so namreč res že tako daleč, da se vsake podlosti poslužijo, da bi se vzdržali nad vodo.

6%no obligacijsko posojilo mesta Ljubljane za zgradbo stanovanjskih hiš so dne 20 in 21. t. m. podpisali: Marn Amali'a, zasebnica, 1000 Din; Neimenovani 25.000 Din; Breskvar Rudolf, delovodja tobačne tovarne, 20.000 Din; Trost Karel, mestni učitelj v pok., 1000 Din; Neimenovani 15.000 Din; dr. Ujčič Josip, univerzitetni profesor, 1000 Din; Zelenik Fran 2000 Din; Neimenovani 30.000 Din; Neimenovani 10.000 Din; Kollman Franc, veletrgovec td., 100.000 Din; Neimenovani 25.000 Din.

Jabolčnik ni vreden dosti,
vino, pivo, slabi gosti;
hočeš zdrav vesel ostati,
z »BUDDHA« čajem se pobrati!

Fregled organizacij izide prihodnji teden. Zamudniki požurite se!

Ljubezen do volilcev pri volitvah. Demokratje so pošiljali takale pisma: »Vaše blagorodje! Poročajo mi, da danes pri volitvah še niste oddali svojega glasu. Vseled tega Vas vljudno prosim, da izvršite svojo volilno dolžnost in vržete svojo kroglico v 2. skrinjico. — Vaš udani dr. Dinko Puc.« Podpis je tiskan, besedilo in naslove so pa pisale pisarne, ki jih je bilo po Ljubljani vse polno. In vendar je ostalo 5.000 volilcev doma. To se pravi da denar le ne more spraviti na volišče vseh, pač pa jih bo spravila zavednost, kadar bo Organizirajte se, drugače boste čakavci tudi pri prihodnjih volitvah najmočnejša stranka.

Rudarji so tepeni, kadar ni konjunktura, tepeni so pa tudi, kadar je konjunktura. Zakaj to? Zato, ker nimamo delavske zbornice, ampak imamo samo zbornico, ki se imenuje Delavska, v resnici pa v njej »zboruje« samo par nedelavcev, ki so si na sleparski način pridobili komando nad Delavsko zbornico. Ta komanda bo zopet izdala za delavski denar knjigo, v kateri bo hvalila svoje »delo«. V nekem dopisu piše tajnik Uratnik: »V kratkem izide knjiga o delovanju zbornice v zadnjih dveh letih. Tam boste videli, kako smo delovali in koliko smo tudi za rudarje storili. Upamo, da nas boste sodili po tem delu, ne po uspehih osebnih intervencij.« Po teh besedah bi se dalo sklepati, da je Del. zbornica v teh dveh letih izvršila zelo mnogo osebnih intervencij, (po Uratnikovem torej, da je zelo mnogo delala, po našem pa, da je izplačala mnogo potnin), da pa te intervencije niso imele uspeha za delavstvo, a da mora biti delavstvo vendarle zadovoljno.

Po delu, ne po uspehu je treba so-

dit. Res je tako, g. Uratnik! Priznavamo, da imate v besedah prav. Žal, da se v življenju ne ravnote tako. Vi veste, da je naša stranka delala prav in mnogokrat ste to tudi povedali. Torej jo je treba soditi za dobro. Vi ste ji pa obrnili hrbet in ste šli tja, kjer je uspeh. Torej niste sodili po delu, ampak po uspehu! In pri vsem delate tako in se držite tudi »dobrega gospodarja« le zato, ker ima uspeh, ne pa zato, ker prav dela. Sami ste mu povedali, da ne dela prav, in vendar Vam je on ljubši nego organizacije zavednega delavstva. In tem organizacijam tudi radi očitate, da sicer dobro delajo, da pa za delavstvo nimajo uspeha, da nimajo zmage pri volitvah itd. Tudi mežiškimi sodrugom ste to očitali in vaši prijatelji iz komunpatrotskih vrst so celo občinsko politiko v Mežici proglasili za neuspeh, ker oni smatrajo šolo za škodljivo, dokler ne vidijo osebnega uspeha za svoj žep. Vam i njim je uspeh delavskega razreda kot celota — neuspeh, osebna intervencija pa se Vam zdi uspešna, kadar prinese temu ali onemu koritarju par sto dinarjev profita na potninah, pa čeprav je njegovo delo obstajalo le v tem, da je gospodom »prigovarjal in nasvetoval«, naj z delavci dobro ravnajo, potem pa pokazal, da smatra za delavce samo svoje in kapitalistove pristaše, vse druge delavce pa za svojat, proti kateri se sme storiti vse, ker zakon o zaščiti delavcev itak »ne predvideva nikakih kazenskih sankcij«.

V Mežiškem okraju je delavstvo prisililo socialpatriote in komunpatrote, da so šli na skupno listo in da so na to listo za nosilca priznali sodruga Möderndorferja. Enako se je zgodilo tudi v slovenjgraškem okraju. A prisiliti jih je bilo treba k temu, kar je najlepše razvidno iz dejstva, da so v obeh okrajih sklicali konference, ne da bi povabili niše organizacije in še celo tako, da naše organizacije o konferencah niti vedele niso. Na prevalljski konferenci je bil slučajno navzoč sodrug Doberšek in so se za Möderndorferjevo kandidaturo postavili zlasti Guštanjčani (Juh), pa tudi delavci iz Dravske doline, na sestanku za slovenjgraški okraj so pa postavili že drugo kandidatno listo brez nas, delavstvo so pa nalagali, da se mi nočemo združiti. Le slučajno so Šoštanjčani zvedeli, da naše organizacije niti objavljene niso bile, zato so zahtevali Šoštanjčani novo konferenco in šele na tej ponovni konferenci je bila postavljena skupna lista z nosilcem sodrugom Möderndorferjem, proti kateri Zasluga za skupni nastop v teh dveh okrajih gre torej predvsem tamšnjemu delavstvu, ki se ni dalo od fraz in laži zapeljati v sovraštvo proti socialni demokraciji, ampak se je na socialnodemokratski način združilo proti volji zunanjih generalov. Ta skupni nastop dokazuje popolnoma jasno, da naša stranka ni bila proti

skupnemu nastopu, kakor hočejo nevednežem natveziti nasprotniki. Res pa je, da je nasprotno časopisje delalo tudi v teh dveh okrajih proti delavski zmagi. Zlasti komunpatrotska »Enotnost« se je proslavila, ko je v članku hotela dokazati, da so naši voditelji proti skupnemu nastopu, da pa naše delavstvo drugače misli in da je to delavstvo v nekaterih okrajih šlo proti volji naše stranke skupno — to se pravi, da je hotela »Enotnost« pohvaliti skupno listo dravograjskega okraja, toda v isti številki navaja po vrsti vse volilne okraje in priporoča v njih socialpatriotske skrinjice kot skrinjice »združenih delavskih strank«, samo dravograjskega okraja zastonj iščeš med njimi, tako da, če ima »Enotnost« kakšnega pristaša v Mežiški dolini, bi moral ta pristaš ostati doma, če bi se hotel držati »Enotnosti«. Kaj to pomeni, razvidite iz tega, da je manjkalo samo 15 glasov, pa bi bil izvoljen za poslanca tudi Lovro Kuhar iz Guštanja. Da ne bo kdo mislil, da se je zgodilo to le »po nesreči«, ugotovljamo, da je isto lopovstvo zagrešilo tudi »Delo«. Zedinjevalcem je skupna lista zelo smrdela, ker jim je za zmago kapitala, ne pa za zmago delavstva.

Na Kitajskem se osvobojeenje od tujega kapitala vrši v dolgotrajni državljanski vojni. Kapitalistične države se druga za drugo odrekaajo svojih privilegijev, ker vidijo, da stara vlada in njeni generali vedno bolj zgubljajo svoje postojanke. Kapitalistično časopisje piše dan na dan poročila na las podobna poročilom avstrijskega generalnega štaba o zmagovalnem umikanju, potem pa, ko že ni več mogoče skrivati poraz, skuša zmago pokazati kot zmago nacionalizma. I seveda je to zmaga nacionalizma, samo da je ta nacionalizem pravo osvobojeenje, ne pa tako kakor vaš, ki s svojim fašističnim nacionalizmom delate razdor med narodi, da jih lažje tlačite. Ko si posamezni narodi priborijo samoupravo, neodvisno od mrivega kapitala, vam je to najprej upor in kdo ve še kaj, ko pa upora ne morete udušiti, ga začnete še sami »ljubite« in ga kažete za nacionalizem po vaših željah. Morebiti se še Rusija enkrat najde med tislimi državami, ki ste jih vi pomagali osvoboditi!

Brez tiska je demokracija nemogoča.

Brez demokracije delavstvo ne more zmagati.

Torej, če hočeš pospešili delavsko zmago, razširjaj delavski tisk!

Dobičkaželjnost! Ta beseda je glavni vir zla. Dobičkaželjno izkoriščanje spolnega nagona obenem z izkoriščanjem pijanskih navad je glavno polje socialnega izropavanja. Forel.

se veselili svoje moči, dvoumno namigavali o njeni krasoti in bogastvu ter si meli roke.

Tam nekje v ozadju skriti so sedeli umetniki in se razvneli o njenem visokem slasu, o siju njenih oči, o kroni nje črnih las in govorili o idealih.

Prišla je ona, težko pričakovana, z lahkim korakom, v svoji popolni krasoti — in padla je karta.

Mlad bankir jo je priigral in jo odpeljal, da se obilno odškoduje za svojo igro in špekulacijo, da jo po kratkem času proda z dobičkom drugemu. In ona se ni mogla braniti, videla je, da se trgajo za njeno ceno, čutila, da se pogreza, a bila je že tako omotena, da je celo z veseljem pila — v obupu svoj pogin...

Po cestah pa so hodili ponoči in podnevi s sklonjenimi glavami njeni sinovi s težkimi srei kakor evangelisti, govorili o Domovini, o njeni ljubezni čisti, idealni in visoki... in zapirala so se jim vrata...

Predraga domovina! Kdaj se boš spremenila, kdaj boš spoznala, kdo ti želi dobro, kdaj boš poglala zahrbtno hinavce, ki se ti ližejo in hlinijo v obraz, za tvojim hrbtom pa kujejo naklepe, kako bi te prej upropastili...

Leon Potočnik.

KAKO USPEVAJO VAŠI OTROCI?

Ali ste jim že poizkusili skuhati za zajutrek Žiko?

Ali ste kupili res pravo Žiko v rdečem zavitku?

Ali ste upoštevali navodila, tiskana na vrečki?

Nehajte lagati.

Ošlag je v nedeljo, dne 5. decembra na shodu in volilni konferenci SPJ pripovedoval, da se njihova (SPJ) stranka poteguje za s. Möderndorferja, ker je bil preseljen iz Mežice v Sv. Barbaro na Halozah in da je imela SPJ dne 4. decembra v Črni radi tega protestni shod. Sedaj smo zvedeli, da se v Črni shod ni vršil, ker so bili kristanovci povečini pri proslavi sv. Barbare v rudarski uniformi. Na shod kristanovcev je prišel samo eden delavec od SPJ in g. Eržen kot govornik. Na ta shod je pa prišel tudi s. Leskošek, kar je Eržena tako razkačilo, da je odšel, ko mu je Leskošek povedal, da ima njihova stranka pri dr. Pirkmajerju tako veliko veljavo, da je ta imenoval g. Logarja v gerentski svet poleg vranglovca Rindina. O kakem protestu ni bilo govora niti za Möderndorferja niti za odpuščene rudarje. Pri odhodu je izjavil, da Logar ni več član SPJ in da on (Eržen) ni kristanovec. Navzoči delavci so ga vprašali, kaj da dela on v kristanovi Ljudski tiskarni d. d. v Mariboru...

Ošlag je v Celju tudi trdil, da je njihova stranka zato, da bo Möderndorfer v Dravograjskem srezu nosilec skupne liste. Iz konference smo pa prejeli avtentično poročilo, da so bili proti Erženu vsi delavci od kovinarjev (SPJ) in naših za s. Möderndorferja kot nosilca skupne liste. Kje je resnicoljubnost g. Ošlaga?

Verd pri Vrhniki. V nedeljo 23. januarja je skušal klerikalec Franc Petrovič trgati naše lepake. Na pomoč mu je prišel še županov zet Nace Hren. Ker so naši letaki bili pozneje vsi odtrgani, smatramo, da sta omenjena dva klerikaleca to povzročila. Tako postopanje smatramo za pobalinsko. Ošividci.

Vrhnika. Na rekurz proti izločitvi zemlje iz agrarnega zakupa na veleposvestu Lenarčič pride vnovič komisija na Vrhniko. — Opozarjamo vse agrarne interesente, da naj pošljejo zavedne in neustrašene zastopnike h komisiji, ker gre zastopnik občine očitno na roko Lenarčiču.

Vrhnika. 23. januarja je umrl naš bivši občinski odbornik s. Viktor Orcsyz. Spremili smo pokojnika z rdečo zastavo na pokopališče, kjer se je s. Langof poslovil od umrlega. Duhovniki so pred govorom odhiteli s pokopališča.

ODPRTO PISMO

Gospodu Franju Korenu, pek. mojstru v Celju.

Ob priliki volitev poslancev v ob. skupščino, so se Vaši malččevilni pristaši poslužili takih volilnih trikov v Celju proti meni, kakor dosedaj še nobena meščanska stranka proti svojemu nasprotniku. Tako so med drugim razširjali vest, da sem mezdno pogajanje v Štoreh slabo vodil, resnično pa, ga jaz sploh nisem vodil, ampak g. Killian Jankovič, dalje, da sem pri »Zlatarki« d. d. v Celju tudi slabo napravil pogajanje, tudi tega je vodil g. Svetek ne jaz. Torej povsod tam, kjer so Vaši voditelji delali napačno, meče SPJ krivdo name. Poleg vseh laži je izšel še letak poln demagogije in laži. Vsebinska letaka je bila polna laži in ostudnih osebnih napadov, tako n. pr. izdajalec Leskošek itd. Ta letak je izšel brez vednosti odbora SPJ in brez vednosti našega najzvestejšega prijatelja Felicijana, ki se ha je s takimi volilnimi triki ne strinja. Obstoja torej sumnja, da ste dotični letak sami izdali sporazumno s celjskimi orjunaši kar priča dejstvo, da je bil tiskan v orjunaški tiskarni in da orjunaš g. Četina, faktor tiskarne ni hotel izdati zlobneža, ki je letak naročil. S tem mi je odvzeta možnost vložiti tožbo proti tatu osebnosti. Sicer je pa brezpredmetno tožiti vas, ker je znano, da imate patent na obrekovanje. Spomnite se na slučaj, ko ste s. Bernotu očitali zvezo s klerikalci,

Domovina...

Droban jesenski dež je rosil na cesto, ki se je vila po širni planjavi. Težko so padale kaplje na rumeno, preživelo listje. Pusto, sivo, težko ozračje je legalo svinčeno na trzlo in mokro zemljo, ter jo ogrinjalo v svoj dolgočasen, turoben plašč...

Šel je po blatni, ilovnati cesti, ki je izginjala in se zopet prikazala, ter se vila dalje, kakor bi peljala v neskončnost...

Vračal se je iz tujine...

Z razoranim, bledim licem, z znakom obilo pretrpelega gorja. Z blodnimi očmi je gledal v daljavo. S košenimi izdelanimi rokami je tupatam zakrillil po zraku, iščeč opore, da se ne spodtakne in pogrezne. Globok vzdih se mu odtrga iz globine srca in solze mu zalijejo oči, da mu za hipec izgne pot izpred obličja.

Domovina! Beseda sladkal. Ti si kakor zdravje! Ti si, katero sem pogrešal ves čas svoje blodnje po svetu, po širnem in tujem. Ljubil sem te, kakor življenje, bolj ko opojnost deklet in močnih vin, ljubil sem te kakor svojo mater, kateri sem z veseljem pripravljen položiti tudi življenje na daritveni žrtvenik. Nisem-li plakal, ko sem Te imel v duhu pred seboj, na

visokih planjavah, širnih ravninah, tako daleč ločen od tebe? Bil sem sam beden in slaboten, a čutil sem vseeno, da si potrebna pomoči in sedaj hitim, da zastavim svoje moči v tvojo obrambo...

Gorje! Kaj sem ti storil? Zakaj me nočeš več poznati? Zakaj mi odteguješ roke, katere želim obsipati s svojimi poljubi, zakaj mi skrivaš lice, da bi ti izbrisal solze z oči? Me-li sovražiš, ker sem tvoj pravi, rodni sin, po čigar žilah se pretaka tvoja kri, ali ker ti prinašam leka iz tujine, ki bo ozdravil tebe in mlajše rodove? Kaj se me bojiš? Mogoče se mi rogaš, da sem se vrnil k tebi?

Završalo je v ozročju in krohot usode se je razlegal votlo v gluho noč. Z neizmerne napol zorane njive so se dvignili prestrašeni gavrani...

Tam nekje v velikem mestu v razsvetljeni, obširni sobani krasne palače pa je rajalo orgično življenje pri polnih kipečih vinskih čašah. Navduševali so se debeli rodoljubi ob melodijah tujih zvokov, pili opojnost in uživali — na račun Domovine.

Bankirji v najmodernejših oblekah so sedeli pri polnih mizah in igrali za njo in za njeno posest. Skrbno obriti državniki, prepasani z zlatimi verigami in najrazličnejšimi svetinjami, so

češ, da je bil urednik »Mira«, pa ste nastopili dokaz resnice. Dokazali si ocer niste, a vendar ste bili pred celjskimi sodniki oproščeni z motivacijo, da vaše trditve niso žaljive čeprav so lažnive. Napisal bom pri prihodnjih volitvah, če prej ne, letak, na katerem bodo razni konji, bolne ženske, tepeni pomočnik in drugo. Kajti potrebno je, da delavstvo zve resnico in da bo spoznalo tiste, ki se mu vsiljujejo. Volitve so pokazale, da je Vam tudi že odklenkalo v politiki negativnosti. Dobili ste kot kapitan požarne brambe, predsednik stan. najemnikov in kot upravni svetnik Mestne hranilnice kar 45 glasov v mestu manj kakor leta 1925. Vaš zaveznik Hrastnik je pa dobil celo 160 glasov manj, kakor je imela SPJ leta 1925 v celjskem okraju. Jaz, oziroma naša stranka je pa pridobila v celjskem okraju 143 glasov več, kakor leta 1925. Vaše agitatorje, kateri so razširjali laži proti meni bom izročil sodišču, pretepače pa državnemu pravdnistvu. Dovolj sem pretrpel v časih, ko sem bil denunciran pri celjski policiji za komunista, da sem bil mesece v preiskavi po zašlugi Spjoterjev.

Alojzij Leskošek,
član finančne kontrole Del. zbornice.

TISKOVNI SKLAD

Zadnji izkaz 8. jan. 1927	Din	13.151.45
Franz Kosec, Ljubljana	Din	5.—
Josip Prijatelj, Ljubljana	Din	5.—
Josip Frašnjak, Ljubljana	Din	27.—
L. P., Ljubljana	Din	32.—
I. Sitar, Ljubljana	Din	20.—
Andrej Martinšek, Velenje	Din	30.—
Ivan Prodnar, Hrastnik	Din	0.50
M. Cvejanarjeva, Medvode	Din	7.—
Franz Mrzelj, Trbovlje	Din	5.—
Ignac Mrzelj, Trbovlje	Din	3.—
Jože Zelenšek, Trbovlje	Din	2.—
Anton Keršič, Trbovlje	Din	2.—
Franz Rinaldo, Trbovlje	Din	2.—
Franz Pencelj, Trbovlje	Din	2.—
Ivan Polak, Trbovlje	Din	5.—
Franz Judež, Trbovlje	Din	5.—
Jože Kelner, Trbovlje	Din	2.—
Anton Zavbi, Trbovlje	Din	3.—
Karl Flis, Trbovlje	Din	4.—
Martin Klopčič, Trbovlje	Din	3.—
Filip Murin, Trbovlje	Din	2.—
Jože Vidergaj, Trbovlje	Din	5.—
Gabriela Strubeva, Trbovlje	Din	2.—
Rudolf Spindel, Velenje	Din	8.—
Ivan Malenšek, Jesenice, namesto plačila za južino	Din	6.—
John Kotnik, Sv. Peter p. Gor.	Din	4.—
Nabrano na volilnem shodu v Štorah, 16. jan. 1927	Din	41.—
Ivan Golac, Celje	Din	5.—
Anton Pilko, Celje	Din	5.—
Hinko Čelan, Celje	Din	5.—
Ivan Vrečar, Celje	Din	10.—
Franz Jelen, Celje	Din	10.—
JSDS na Jesenicah	Din	9.30
Skupaj . . .	Din	19.428.25

Zabukovec. Na članskem sestanku 16. januarja t. l. smo sklenili, da se bo vršil redno vsako zadnjo nedeljo v mesecu članski sestanek. Pozivljamo vse člane, naj točno prihajajo, ker so sestanki potrebni, če hočemo napredovati. Člani naj prinesejo tudi članske izkaznice s seboj, ker se bo na teh sestankih pobirala tudi članarina. Zavedajte se svojih proletarskih dolžnosti! Sodrugi agitirajte od moča do moča, da razširimo

tudi v Zabukovci edini delavski list, ki brani odločno samo koristi rečnih in duševnih delavcev in to je »Naprej«. Važno in potrebno je, da skrbi delavstvo tudi za stalno duševno hrano. V zavednosti je naša moč, zato na delo!

Vranika. Zabavni večer se bo vršil dne 30. januarja 1927 v gostilni »Mantua« na Vraniki. Na programu je pozdravni govor, esperantske deklaracije, peje, prosta zabava in ples. Začetek ob 19. uri. Vstopnina 5 Din, ples prost. — Odbor.

Storo pri Celju. Če bi delali za svojega bližnjega tako kakor za samega sebe, bi bil to najboljši pripomoček za pravo zedinjenje. Jugoslov. socialdemokr. stranka je postavila temelj k zgradbi delavske bodočnosti. To so naše organizacije in naša iskrena želja je, da bi te organizacije vzdržale na pravi poti, na poštenem gospodarskem, političnem, strokovnem in kulturnem polju. Edino take organizacije bodo branile, da nas ne bo več noben voditelj speljal na vrhunec vezu ali v nevarnost sramnega propada. Solnčni žarek plamti od naše Koroške. V duhu vidim »Möderndorfija«, zdi se mi, da vidim očeta mežiških trpinov in misel me je obdala, da bi bilo umestno, če bi vse organizacije priredile skupni izlet v Mežiško dolino navdušiti koroške sodruge, da bodo s podvojeni silo nadaljevali pot do zmage in potem tudi nam pomagali k osamosvojitvi. Kajti le z vzornim delom, s poštenostjo in vztrajnostjo nas vseh se bodo izpolnile Karl Marksove besede: »Proletarci vseh dežel, združite se!«

Pletilni stroji najnovejšega patenta »IDEAL« nemškega izdelka so edina in najugodnejša prilika za trajni in dober zaslužek. — Pouk in pojasnila se dobi Fran Kos, Ljubljana, Zidovska ulica šte. 5.

Vel. Pirešica. (Delavska krivica.) Če organiziran delavec pokaže tudi v dejanjih, da se drži programa in pravilnika, potem ga nasprotniki tajno in javno zalezujejo in iščejo kako bi ga izkoristili in tudi šikanirali. Kot delavcu v Zabukovci se mi je godila krivica. Od kar so zvedeli, da sem borilec za delavski razred in pravico, da mi tudi kapitalistično sorodstvo ni dovolji, od tega časa sem bil preganjan in očitano se mi je, da me sploh ne morejo več rabiti. Dasi sem prav vse to mirno trpel in izvršil vse dolžnosti, sem bil odpuščen bre zvsakega vzroka. Kaj si morem sam pomagati. Zato delavci odprite oči in premišlujte, da boste spoznali, kje je naša moč in kakšna je zaščita delavcev. Zahtevajte načelo javnosti tudi od delavskih zaupnikov, ki jih sami izvolite. Brez premisleka ste tudi dovolili, da sta šla iz Zabukovce dva delegata v Sarajevo. Čeprav bi morala to opraviti Delavska zbornica. Saj je vsak delavec mora plačati. Vkljub temu pa je bilo v novembru pri nas vsakemu delavcu pri plači odfejneno 16 Din za potovanje v Sarajevo. Delavcev je pri nas blizu 400, toraj se je pobral

lep znesek. Delegati so nam pa domov prinesli redukcijo 30 delavcev. Komu naj delavstvo se zaupa, kjer se dela vse tajno? Če redukcija ni bila v sporazumu z delavskimi zaupniki sklenjena, naj to zaupniki povedo, kdo je kriv in naj se tudi spominjajo na brezposelne in kako se nam godi. Kako bi bilo, če bi bili Vi sami na takem stališču dva meseca kmalu brez vsakega zaslužka in brez podpore.

Celje. »Jutro« št. 259 prinaša z debelimi črkami, da je Veliki župan mariborske oblasti razpustil občinski svet v Mezici, češ da ni vse v redu. Gospodje »Jutrovci«, zakaj pa ne poveste, kaj ni v redu? Ali je morda kakšna poverba? Ali ni to v redu, da v Mezici občinski odbor vrši vsemu delavstvu koristno delo? Narodnjakari in »Jutrovci« so seveda najpoštenjeji na svetu. V njih listih čitamo same čenče in tudi: glejte, kako klerikalci silijo k vladnemu koritu! Mi pa vemo, da bi samostojni demokrati bili prvi tam, ko bi se mogli blizu prisiliti. Če ste tako poštena stranka, zakaj pa ne pišete proti korupciji v splošnem? Komaj pred par dnevi je neki Gobec iz Celja poveril več tisoč dinarjev. Pozneje smo tudi čitali, da bo dajala celjska mestna občina prispevek borzi dela v Celju pod pogojem, da mora dobiti neki Gobec tam službo. Vse gre seveda zelo tajno, da tisti, ki bi morali za vse to vedeti, vsega ne zvedo. Večina v upravnem odboru Delavske zbornice se je z nastavitvijo esdeesarja Gobca strinjala. Vprašamo javno večino v mestni občini Celje, ali res občina prispeva k borzi dela pod pogojem, da mora Gobec tam imeti službo? Prihodnjič pridemo s podrobnostmi na dan, da bodo gospodje »Jutrovci« vedeli, da bomo.

Celje. Delavska pekarna prav dobro napreduje, kljub temu, da buržuji na vse pretege nasprotujejo z vsemi sredstvi, z denarjem, z alkoholom in jezikom. Vse to jim nič ne hasne, delavstvo že pojmuje, kaj je združništvo. Treba bo še bolj skrbeti za lastno produkcijo vseh predmetov, tako da bomo lahko zaposlili tiste sodruge, katere danes buržoazija na cesto meče in tudi v delo sploh ne sprejme, če ve, da je ta delavec socialdemokrat. Delavci, na plan za svojo lastno osvoboditev! Zbirajte za »Produksijski sklad«, da boste v brezposelnosti imeli kruha in zaslužka, ne pa milodarov.

Hrastnik. (Denunciacija naših hrastniških hlapcev buržoazije.) V »Jutru« kakor tudi v »Slovencu« sta se hrastniška dopisnika prav močno spoteknila ob naše del. izob. društvo »Svoboda«. Jutrov dopisnik bobna na skorajšnji razpust »Svobode«. Za vzrok našteva nekakšne protidržavne kroje, znake in da sestoji odbor iz članov bivše kulturne organizacije »Vesne« itd. Mi pa kot člani »Svobode« konstatiramo ter izjavljamo poštene javnosti, kakor tudi zainteresi-

ranemu dopisniku sledeče: Naša delavska kulturna organizacija »Svoboda« je nepolitična, so v njej organizirani sodrugi in sodružice raznih političnih naziranj, kar pa v društvu ne pride v poštev. Znake poznamo društvene, kateri se nosijo javno. Uniforme nimamo in nam tudi ne dopuščajo finančne razmere, a odbor je konstatiran iz raznih političnih vrst. — Naši klerikalci so pa gotovo zato užaljeni, ker so tudi naši člani prisostvovali njihovi komediji, akoravno je igra »Testament« drama. Režijo je imel nekdo iz Trbovelj, njihove barve. Zaradi pomanjkanja diletantov za oder je sam režiser pripomogel z vlogo sodnika, ki predstavlja resno osebo, on je pa pokazal publiki slik Augusta iz cirkuza. Počutijo se, da je izpadla igra dobro, ker so imeli aplavz, toda imeli so ga le v temi od naprošenih otrok (ploskačev). Nemir ni bil s tem povzročen v toliki meri, da bi zaradi tega ne mogli povolnejše igrati. — Kar se pa tiče izobrazbe v premetavanju jamskih vozičkov, vam povemo, da so naši sodrugi »Svobodaši« siti premetavanja jamskih vozičkov že v službenih dneh. — Toliko za enkrat, a na vse drugo obrekovanje ne odgovarjamo, ker zavedna delavska mladina vidi v teh dveh dopisnikih njih zrcalo in zna ceniti dobrohotnost, ki jo nudijo. — Več »Svobodašev«.

Celje. Na železnici deluje na vse pretege »Orjuna« tajno zato, da se sprejme v delo samo oni, ki je — za nacionalistično diktaturo; 19. novembra sta prišla dva gospoda od direktorije, da bi reducirali nekaj uradnikov in delavcev. Pravijo, da je bil načelnik proti redukciji.

Mi socialdemokrati smo sploh proti vsaki redukciji delavcev in uradnikov; ker dobro vemo, da dobro vodstvo vse sile lahko porabi. Dočim le izkoriščevalci vpregajo delavca in uradnika brezsrčno tako, da po redukciji dela tisti, ki je še ostal v strahu z vso silo za dva, tudi tri. Drugače je, če je politično prepričanje teh delavcev gospodarju všeč. Nekaj slihnega je v cinkarni, kjer je obratovodji inž. Kruljev prvo, da je kdo »orjunaš«. K temu se še povrnemo, da bo delavstvo in vodstvo vedelo, kakšne obratovodje da ima. — Povrnimo se še k železnici, kjer imajo prednost tisti, ki so voljni delati eno uro pred začetkom dela in pol ure po delu. To je kršenje 8 urnika, to je povečanje brezposelnosti. Ali ni dovolj, da imamo samo v Sloveniji 15.000 industrijskega delavstva na cesti? Tak je orjunki program, ki je otrok Narodno soc. stranke in demokratske Delavstvo! Sploh pa železničarje — vas vprašamo: kdaj boste spoznali, da ste le lestvica za stolčke nekaterih gospodov, ki vas le za nos vlečejo. Spoznavajte, da je edina rešitev v vas samih. Zato ojačite svojo staro stranko — socialno demokracijo.

28. I. 1927. — 2400.

Kdor inserira v drugih listih, v »Napreju« pa ne, ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je kakšno

inseriratno politiko

delajo trgovci. — Trgovci so bolj navezani na Vas, nego Vi nanje!

Vljudno naznanjam, da sem odprl v Narodnem domu v Celju novo manufakturno trgovino

PRI GOLOBU.

Priporočam Vam veliko izbiro tu in inozemskega blaga po izvanredno niskih cenah:

Fabriško platno od 6.50 Din naprej, belo platno od 8 Din naprej, okalori za srajce od 10 Din naprej, flanela za srajce od 10 dinarjev naprej, Druk od 10 Din naprej, močna hlačešina, dvojna širina od 30 Din naprej, ševijoti, dvojna širina, v različnih barvah od 35 Din naprej, volneno blago za obleke, v vseh barvah, dvojna širina od 48 Din naprej, belo platno za rjuhe od 30 Din naprej. Velika izbira svilenih robocev, nogavic, rokavic, namiznih prtov, brisač, odelj, potrebščin za šivilje in krojače. — Lastna izdelava delavskega perila. Zunanji strankam vzorec na razpolago.

Triko-perilo

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, d. žitki, klofi, šifoni, žepni robci, palčke, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce

edino le pri trvdki

Iosip Petelinc

Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika

Najnižje cene! Na veliko in malo

Širite »NAPREJ«

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 6

registrovana zadruga s omejeno zavezo.

Tiskovine za šole, županstva in urade, najmodernejša plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

Stereotipija.

Litografija.

Tvornica dežnikov in solnčnikov

L. MIKUŠ, LJUBLJANA

Mestni trg šte. 15

poročam svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli

velikosti po najnižji cen.

Ustanovljeno leta 1839.

MODROCE

iz najboljšega domačega

in češkega platna

posteljne mreže

otomane in tapetniške izdelke

nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN

tapetnik

LJUBLJANA, KREKOV TRG 7.